

PROJEVY SUBURBANIZACE VE ZMĚNÁCH VYUŽITÍ KRAJINY V JIHOMORAVSKÉM KRAJI A ZÁZEMÍ MĚSTA BRNA

MANIFESTATION OF SUBURBANIZATION IN THE CHANGES OF LAND USE IN THE REGION OF SOUTH MORAVIA AND THE HINTERLAND OF THE CITY OF BRNO

Marek Havlíček, Ivo Dostál

Abstrakt

Cílem této práce je prostorové vymezení nejvýznamnějších oblastí s projevy suburbanizace v Jihomoravském kraji a zázemí města Brna. Jako podkladová data posloužily topografické mapy, základní mapy, ortofotosnímky, katastrální mapy, územní plány obcí a výsledky místního šetření. Sledované procesy za území Jihomoravského kraje byly hodnoceny mezi dvěma obdobími (1991–1994 a 2002–2006). Nejvyšší intenzita růstu zastavěného území je v zónách do vzdálenosti 5 km a 10 km od centra města Brna. Nové zastavěné plochy vznikaly nejčastěji z orné půdy (73,9 %), lesů (9,6 %) a trvalých travních porostů (6,4 %). V modelovém území zázemí města Brna byly zastavěné plochy dále rozděleny na jednotlivá území s konkrétní funkcí a typem zástavby. Projevy suburbanizace v tomto území byly sledovány ve třech obdobích – 1991, 2002 a 2009. Mezi roky 1991 a 2002 došlo v okrese Brno-město k nárůstu zastavěných ploch téměř o 600 ha, mezi lety 2002 a 2009 o 200 ha. V zázemí Brna byl mezi roky 1991 a 2002 zaznamenán nárůst zastavěných ploch o přibližně 1 430 ha. Nejvyšší podíl představovaly plochy pro individuální bydlení. Na základě výsledků předchozích analýz bylo identifikováno celkem osm rozvojových lokalit, ve kterých se s největší intenzitou projeví procesy suburbanizace.

Abstract

The aim of this study is the spatial delimitation of the most important areas suffering from suburbanisation in the region of South Moravia and especially in the hinterland of the city of Brno. Topographical maps, base maps, ortophotos, cadastral maps, land use plans of local municipalities and the results of the field surveys were used as the basic data. The monitored processes in the whole South Moravian region were researched between the two periods (1991–1994 and 2002–2006). The highest intensity of growth in built-up area is in areas within 5 km and 10 km from the city centre of Brno. New built-up area stemmed mostly from arable land (73.9%), forest (9.6%) and permanent grassland (6.4%). In the hinterland of the city of Brno built-up areas were subdivided into individual areas with specific functions and the type of development. The spatial pattern was studied in three periods – 1991, 2002 and 2009. Between 1991 and 2002 an increase in built-up area for almost 600 ha occurred in the district of Brno, between 2002 and 2009 it was for 200 ha. In the hinterland of Brno an increase of built-up area for approximately 1,430 ha was recorded between 1991 and 2002. Eight development sites with the highest intensity of suburbanisation processes were identified on the basis of the results of previous analysis.